

Številka: 141-0007/2010-1
Datum: 15.12.2010

ANALIZA O POLOŽAJU INVALIDOV V OBČINI SLOVENSKE KONJICE

Gradivo pripravila:

POSEBNA DELOVNA KOMISIJA ZA PRIPRAVO ANALIZE O POLOŽAJU INVALIDOV V
OBČINI SLOVENSKE KONJICE IN PRIPRAVO KONKRETNEGA AKCIJSKEGA NAČRTA

December 2010

1.	UVOD	4
2.	ANALIZA STANJA, POLOŽAJA INVALIDOV V OBČINI SLOVENSKE KONJICE	6
	2.1 Informiranje, osveščanje in komunikacija	6
	2.2 Skrb za zdravje in rehabilitacija	6
	2.3 Strokovno - podporne storitve, socialnovarstvene storitve in materialna varnost	7
	2.4 Dostopnost	10
	2.5 Vzgoja in izobraževanje	11
	2.6 Pravice do dela	14
	2.7 Vzpodbujanje družinskega življenja, verske aktivnosti in spoštovanja osebne integritete	15
	2.8 Kultura in turizem	16
	2.9 Rekreacija in šport	17
	2.10 Vključenost invalidov v oblikovanje politike in načrtovanje invalidskega varstva	18
	2.11 Zakonodaja	19
	2.12 Invalidske organizacije, financiranje in vpogled v delovanje	19
	2.13 Usposabljanje strokovnega kadra	19
	2.14 Spremljanje in ugotavljanje učinkov sprejetih ukrepov	20
	2.15 Mednarodno sodelovanje	20
3.	Zaključek	21
4.	CILJI, PRIORITETNE NALOGE IN UKREPI	24
	4.1 Informiranje, osveščanje in komunikacija	24
	4.2 Skrb za zdravje in rehabilitacija	25
	4.3 Strokovno - podporne storitve, socialnovarstvene storitve in materialna varnost	25
	4.4 Dostopnost	27
	4.5 Vzgoja in izobraževanje	27
	4.6 Pravice do dela	28
	4.7 Vzpodbujanje družinskega življenja, verske aktivnosti in spoštovanja osebne integritete	29
	4.8 Kultura, vera in turizem	30
	4.9 Rekreacija in šport	31
	4.10 Vključenost invalidov v oblikovanje politike in načrtovanje invalidskega varstva	32
	4.11 Zakonodaja	32
	4.12 Invalidske organizacije, financiranje in vpogled v delovanje	32
	4.13 Usposabljanje strokovnega kadra	33
	4.14 Spremljanje in ugotavljanje učinkov sprejetih ukrepov	33
	4.15 Mednarodno sodelovanje	33
5.	Viri	34

Sestava posebne delovne komisije za pripravo analize o položaju invalidov v občini Slovenske Konjice in pripravo konkretnega akcijskega načrta:

Avtorji in avtorice:

Predsednica:	Lidija Pratnemer	Območno društvo invalidov Dravinjske doline
Člani:	Ivan Pavlič	Območno društvo invalidov Dravinjske doline
	Ivan Štern	Območno društvo invalidov Dravinjske doline
	Andrej Gumzej	OŠ Loče
	Darja Marinkovič	OŠ Pod goro
	Eva Pančur	OŠ Ob Dravinji
	Renata Gabrovec	OZRK Slovenske Konjice
	Marija Opraus	društvo Sožitje
	Marjeta Mezner	društvo upokojencev Slovenske Konjice
	Julijana Kralj	društvo gibalnih oviranih invalidov Slovenije Vizija
	Janja Tajnikar	društvo gibalnih oviranih invalidov Slovenije Vizija
	Matevž Marinko	Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče
	Vanja Marinšek	Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče
	Aleksandra Boldin	ŠC Slovenske Konjice - Zreče
	Vesna Slokar	Center za socialno delo, Slovenske Konjice
	Mateja Rebernak	Zdravstveni dom Slovenske Konjice
	Darko Ratajc	Zdravstveni dom Slovenske Konjice
Smiljana Sirc Vipotnik	Občina Slovenke Konjice	
Andraž Mlaker	Občina Slovenske Konjice	

Na osnovi 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 27/08 - Odl. US, 76/08, 79/09 in 51/10) in 16. člena Statuta Občine Slovenske Konjice (Uradni list RS, št. 118/07 - uradno prečiščeno besedilo in 18/10) je občinski svet Občine Slovenske Konjice na 3. seji dne 23.12.2010 sprejel Akcijski načrt za izboljšanje in uresničevanje enakih možnosti invalidov v Občini Slovenske Konjice, za obdobje od 2010 do 2014.

1. UVOD

Invalidi so polnopravni državljani z enakimi pravicami. Tako kot vsi drugi imajo pravico do človekovega dostojanstva, enakopravne obravnave, samostojnega življenja in polnega sodelovanja v družbi. Zagotavljanje pravic invalidom je glavni cilj dolgoročne strategije EU za njihovo družbeno vključenost in izboljšati možnosti za zaposlovanje, dostopnost storitev in samostojno življenje invalidov. Invalidi v tem procesu sodelujejo po evropskem načelu: „Nič o invalidih brez invalidov“. Spodbuja se dejavna vključenost in polno sodelovanje invalidov v družbi v skladu s politiko EU o človekovih pravicah. Pri invalidnosti gre za vprašanje pravic in tega države ne morejo urejati po svoje. Popolno sodelovanje v družbi naj v resnici pomeni prislughiti človeškemu dostojanstvu, od rojstva, pa vse do naravne smrti. Omogočiti zagotavljanje zdravja po definiciji, da je zdravje stanje telesne, duševne in socialne blaginje na vseh področjih človekovega delovanja.

Invalidi predstavljajo približno šestino delovno sposobnega prebivalstva EU, vendar je stopnja zaposlenosti invalidov sorazmerno nizka. Invalidi skoraj dvakrat težje dobijo zaposlitev kot drugi ljudje. Vendar pa bi z nekoliko pomoči številni invalidi lahko dobili zaposlitev na trgu dela.

Možnost kakovostnega izobraževanja in vseživljenjskega učenja invalidom omogoča polno sodelovanje v družbi in boljšo kakovost življenja. Podpira se vključenost invalidnih otrok v redno izobraževanje. Sprejetih je več pobud za invalide na področju izobraževanja, kot je denimo ustanovitev evropske agencije za razvoj izobraževanja oseb s posebnimi potrebami ter posebne študijske skupine za invalide in vseživljenjsko učenje. S programom za vseživljenjsko učenje, sta izobraževanje in usposabljanje invalidov postala del rednega šolanja.

Invalidom naj bi zagotovili enake možnosti izbire in samostojnosti v vsakdanjem življenju kot jih določa Konvencija o pravicah invalidov. Storitve oskrbe in pomoči je treba prilagoditi posebnim potrebam invalidov. Spodbuja se dostop do cenovno sprejemljivih in kakovostnih storitev oskrbe in pomoči invalidom v okviru poenotenih ukrepov o socialni zaščiti in vključevanju.

V začetku leta 2010 je župan imenoval posebno delovno komisijo za pripravo analize o položaju invalidov v občini Slovenske Konjice in pripravo konkretnega akcijskega načrta, na podlagi katerega bi invalidom zagotovili enakovredne možnosti za vključevanje v življenje skupnosti.

Delovna skupina, Občina Slovenske Konjice in Območno društvo invalidov Dravinjske doline so v okviru Konjiških dni (17.6.2010) organizirali tudi izobraževalni sestanek na temo projekta »Občina po meri invalidov«, z namenom seznaniti širšo javnost o namenih in ciljih projekta, izvedenih aktivnostih in predvidenih ukrepih. Svečana gostja izobraževalnega sestanka je bila prof. Zora Tomič, dolgoletna predsednica projektne sveta Zveze delovnih invalidov Slovenije za projekt »Občina po meri invalidov«. Slednja je podrobno predstavila projekt in pomembnost vseh prisotnih k vključitvi in izpeljavi omenjenega projekta. Ob koncu se je razvila živahna razprava in prisotni so se strinjali, da je odločitev za pristop k omenjenemu projektu utemeljena in prepotrebna v današnjem življenjskem tempu. Na izobraževalni sestanek so bili vabljeni občinski svetniki, predsedniki krajevnih skupnosti, predstavniki invalidskih organizacij in ostalih društev, direktorji javnih zavodov, predstavniki podjetij, predstavniki medije ter širša javnost preko sredstev javnega obveščanja (spletna stran, zloženka v vsa gospodinjstva, lokalni radio, lokalni časopis).

Dne 7.9.2010 ob 17.00 uri, je bila v dvorani Konjičanka izvedena okrogla miza projekta »Občina po meri invalidov«, v organizaciji Območnega društva invalidov Dravinjske doline,

Občine Slovenske Konjice in posebne delovne komisije za pripravo analize o položaju invalidov v občini Slovenske Konjice in pripravo konkretnega akcijskega načrta projekta »Občina po meri invalidov«. Okroglo mizo so sklicali župan Občine Slovenske Konjice Miran Gorinšek, predsednik Območnega društva invalidov Dravinjske doline Ivan Pavlič ter predsednica delovne skupine projekta »Občina po meri invalidov« Lidija Pratnemer, ki so se okrogle mize tudi udeležili. Okrogla miza je bila odprtega tipa, še posebej pa so bili nanjo vabljeni predstavniki vseh delujočih invalidskih organizacij na področju občine, kakor tudi predstavniki ostalih organizacij, prostovoljcev in ostalih, ki delujejo na področju družbenega življenja v občini ter občank in občanov občine Slovenske Konjice. Okrogle mize se je udeležilo 65 posameznikov iz različnih invalidskih in drugih organizacij, občank in občanov. Okrogle mize se je udeležil tudi naglušen obiskovalec, ki je za lažje spremljanje s sabo prinesel indukcijsko zanko.

Ob tem velja uvodoma še poudariti, da so invalidi heterogena skupina občank in občanov, ki jo sicer povezujejo ovire s katerimi se soočajo v vsakodnevnem življenju, obenem pa se s svojimi »posebnimi potrebami« med seboj zelo razlikujejo. Gibalno ovirani ljudje imajo drugačne težave pri vključevanju v lokalno skupnost kot pa na primer ljudje z okvaro čutil. Drugačne ovire imajo ljudje z motnjami v duševnem razvoju, ljudje z duševnimi boleznimi ali ljudje z več invalidnostmi (na primer telesna in duševna prizadetost). Zato analiza poskuša zaobjeti vse skupine invalidov. Hkrati pa izhaja iz socialno – politične definicije invalidnosti, ki poudarja, da so ovire, s katerimi se srečujejo invalidi pri svojem življenju v skupnosti v veliki meri posledica ravnanja te skupnosti ali zaradi neosveščenosti skupnosti, velikokrat pa tudi (ne)zavedne diskriminacije te skupine občank in občanov.

Analiza - pri njeni izdelavi so sodelovale organizacije, ki v občini Slovenske Konjice delujejo na področju zdravstva, strokovno – podpornih služb, socialnega varstva, upokojencev, vzgoje in izobraževanja, rekreacije in športa in seveda invalidske organizacije ter strokovne službe občinske uprave - upošteva kot metodološki pripomoček Standardna pravila OZN za izenačevanje možnosti invalidov, sprejeta leta 1993.

Analiza je v celoti posvečena pregledu položaja invalidov v občini Slovenske Konjice z vidika uresničevanja Standardnih pravil za izenačevanje možnosti invalidov predvsem z vidika lokalne skupnosti.

2. ANALIZA STANJA, POLOŽAJA INVALIDOV V OBČINI SLOVENSKE KONJICE

2.1 Informiranje, osveščanje in komunikacija

Občina Slovenske Konjice posveča posebno pozornost osveščanju in informiranju javnosti o problematiki invalidnih oseb, tudi preko uradne spletne strani www.slovenskekonjice.si, kjer lahko invalidi (razen slepi) pridobijo vse pomembnejše informacije s področij delovanja občinskih služb. Na osrednji strani poteka obveščanje občanov o pomembnejših dogodkih s področja invalidne tematike. Prav tako je v posebni rubriki Občina po meri invalidov v celoti predstavljen projekt »Občina po meri invalidov«, kjer so predstavljeni vsi dogodki o poteku projekta, oblikovan pa je tudi spletni obrazec, s katerim lahko zainteresirani sporočijo pripombe, predloge in pobude za izboljšanje stanja invalidov v občini. Mogoče si je ogledati tudi videoposnetke izvedenih sej in okrogle mize ter izobraževalnega sestanka. V rubriki »Beseda ni konj... Občanova beseda« lahko občani in ostali posredujejo pripombe oz. predloge.

Informacije o delovanju invalidskih organizacij, o njihovih programih, o državnih in lokalnih predpisih iz področja invalidskega varstva ter iz njih izhajajočih pravic, o postopkih vzgojno-izobraževalnih usmeritev in zdravstvene obravnave, o rehabilitacijskih postopkih, o svetovalno-podpornih službah, dostopnosti okolja, medicinskih, ortopedskih in tehničnih pripomočkih in drugem, se posredujejo preko: spletnih strani, promocijskih in informativnih gradiv, društvenih glasil, strokovnih publikacij ter individualnih svetovalnih in informativnih razgovorov.

Občina poleg spletne strani širši javnosti informacije sporoča preko medijev, predvsem preko lokalnega tedinika in radia. Lokalni radio v sobotnem dopoldanskem programu v okviru oddaje »Beseda je vaša« poslušalcem omogoča podajanje pohval, graj, mnenj in pobud.

Pomembno vlogo pri obveščanju in posredovanju informacij imajo invalidske organizacije. Gradiva invalidskih organizacij so dostopna na njihovih sedežih in na predstavitvenih dogodkih samih organizacij, kot tudi na dogodkih, podprtih z invalidsko tematiko, v katere se vključuje občina.

2.2 Skrb za zdravje in rehabilitacija

Med temeljnimi človekovimi pravicami, ki morajo biti zagotovljene vsem, ne glede na zdravstveno, socialno in ekonomsko stanje ali sposobnost posameznika sta zdravje in zdravstveno varstvo. Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju določa sistem družbenih, skupinskih in posamičnih dejavnikov, ukrepov in storitev za krepitev zdravja, preprečevanje bolezni, zgodnje odkrivanje, pravočasno zdravljenje, oskrbo in rehabilitacijo bolnih in poškodovanih ter socialno varnost ob bolezni, poškodbi ali smrti. Zdravstvena dejavnost se kot javna služba opravlja v mreži javne zdravstvene službe, ki je organizirana na primarni, sekundarni in terciarni ravni.

Na področju zdravstvenega varstva ima občina skladno z Zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju naslednje pristojnosti:

- oblikuje in uresničuje programe za krepitev zdravja prebivalstva na svojem območju in zagotavlja proračunska sredstva za te programe,
- zagotavlja izvajanje higiensko epidemiološke, zdravstveno-statistične in socialno-medicinske dejavnosti za svoje območje, ki niso v republiških programih,
- zagotavlja zdravstveno varstvo pripadnikov civilne zaščite, splošnih reševalnih služb, narodne zaščite in enot za zveze,
- kot ustanovitelj javnih zdravstvenih zavodov zagotavlja sredstva za investicije in za druge obveznosti, določene z zakonom in z aktom o ustanovitvi,
- zagotavlja mrliško pregledno službo.

Občina Slovenske Konjice je ustanoviteljica javnega zavoda Zdravstveni dom Slovenske Konjice (v nadaljevanju ZD), v okviru katerega je urejen dostop za invalide, v stavbi je prirejeno dvigalo, ustrezno so urejena parkirišča in dovoz za vozila invalidov, ni pa ustrezno prilagojenih sanitarij za gibalno ovirane in druge funkcionalno ovirane ljudi. Pomembno vlogo ima patronažna služba, ki se pri svojem delu srečuje z arhitektonskimi ovirami (dostop, neustrezno urejenimi bivalnimi prostori). Uporabnikom svetujejo kakšen medicinski pripomoček je za okrevanje primeren in kako pridobiti napotnico zanj.

Seveda pa je okrevanje hitrejše, če je med patronažno službo in uporabniki ažuren prenos informacij. Invalidom je dostopna fizioterapija v okviru zdravstvenega zavarovanja v ZD. V okviru ZD deluje tudi nujna medicinska pomoč, ki vse dni v letu zagotavlja pripravljenost in opremljenost. V letu 2009 je občina sofinancirala nakup urgentnega vozila.

V okviru zdravstvenega varstva je občina za področje splošne medicine dela podelila 3 koncesije in 1 koncesijo za področje pediatrije. Za področje zobozdravstvenega varstva je občina podelila 3 koncesije, za področje zobne in čeljustne ortopedije, 1 koncesijo. Za področje patronažne službe 3 koncesije in 1 koncesijo za področje fizioterapije. Prav tako je podeljena 1 koncesija za področje mentalnega zdravja.

Pri rehabilitaciji je zelo pomembna vloga invalidskih organizacij, saj le-te skrbijo za socialno rehabilitacijo s spodbujanjem druženja, zmanjševanjem socialne izključenosti in zagotavljanjem enakopravnih možnosti vključevanja v vse sfere družbenega življenja. Prav tako pa s finančno podporo pomagajo invalidom. Za njihove potrebe omogočajo izvedbo rekreacije in rehabilitacije v bližnjih rehabilitacijskih centrih. Našteto pripomore k dvigovanju samozavesti, pokaže voljo in jim pomaga zaživeti na novo.

Potrebno bi bilo izboljšati mobilno oskrbo na terenu, dostopnost živil, zdravil, zagotoviti prevoze na prireditve in s tem dvigniti psihofizično dejavnost posamezniku. Okrepiti bi bilo potrebno rehabilitacijske programe s področja fizioterapije in delovne terapije. Delovna terapija z vso potrebno delovno terapevtsko obravnavo, v smislu ohranjanja osnovnih dnevnih aktivnosti in bi s tem posamezniku omogočila čim daljše vzdrževanje telesnega in duševnega zdravja.

2.3 Strokovno - podporne storitve, socialnovarstvene storitve in materialna varnost

Občina s 1.1.2009 ureja zdravstveno zavarovanje za občane brez dohodkov na podlagi Pravilnika o merilih za ugotavljanje dohodkov, prihrankov in premoženja občanov za prijavo v obvezno zdravstveno zavarovanje. V mesecu novembru 2010 občina krije pavšalni prispevek 375 občanom.

Enkratna socialna pomoč je namenjena socialno najbolj ogroženim občanom, ki so se zaradi določenih vzrokov, praviloma nastalih brez njihove krivde, v določenem obdobju znašli v situaciji, ko potrebujejo pomoč in nimajo dovolj sredstev za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb, po predhodnem mnenju Centra za socialno delo Slovenske Konjice.

Posebej je potrebno izpostaviti storitev »pomoč družini na domu« - socialna oskrba na domu, ki je namenjena upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju, vendar se zaradi starosti ali hude invalidnosti ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo. Odloži se potreba po institucionalnem varstvu. Način financiranja storitve pomoč na domu določa Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev, oprostitev plačil pa Uredba o merilih za določanje oprostitev pri plačevanju socialno varstvenih storitev. To storitev financira občinski proračun, izvaja pa jo Lambrechtov dom, ki v okviru svoje dejavnosti izvaja storitev pomoč na domu kot javno službo ter program Družabništvo in spremstvo za starejše, bolne in invalidne osebe. V letu 2009 so oskrbovali 91 uporabnikov. V letu 2010 skušajo število vključenih nekoliko povečati. Povprečno mesečno je pomoč na domu koristilo 45 uporabnikov, katerim je bila v glavnem nudena pomoč pri vzdrževanju osebne higiene in gospodinjstva pomoč.

Finančno najobsežnejša socialnovarstvena pravica v občinskem programu je socialno varstvo. Pravica je opredeljena v Zakonu o socialnem varstvu, Pravilniku o standardih in normativih za opravljanje socialnovarstvenih storitev, Pravilniku o metodologiji za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev in Uredbi o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev in je namenjena starejšim od 65 let in mlajšim invalidnim osebam, ki so se zaradi zdravstvenih, socialnih ali drugih razlogov odločili, da se preselijo v institucijo, stanovanjsko skupino ali drugo družino, ki uporabnikom nadomeščajo ali dopolnjujejo funkcijo doma ali lastne družine. Institucionalno varstvo obsega osnovno oskrbo, socialno oskrbo in zdravstveno varstvo v skladu z veljavno zakonodajo. Občina krije razliko v ceni za institucionalno varstvo za občane z nižjimi prejemki oz. brez prejemkov in sicer:

<i>Ustanova</i>	<i>Št. občanov</i>
Lambrechtov dom	14
Pegazov dom	1
Čebela	5
Dom Nine Pokorn	4
Commet domovi	1
Dom upokojencev Impoljca	3
ZUDV Dornava	1
Altra	1
Thermana	1
CUDV Draga	1
Center za usposabljanje Dobrna	3
DOSOR	1
Dom Jožeta Potrča Poljčane	1

Center za varstvo in delo Golovec	3
Šent	1
SVZ Hrastovec	7

Občina Slovenske Konjice je za delovanje doma Čebela prispevala sredstva iz občinskega proračuna in v vseh fazah izgradnje aktivno sodelovala in nudila podporo izvajalcu storitve. V domu Čebela, že od leta 1996 poteka dnevno varstvo oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju. Škofijska Karitas je v letu 2009 dogradila še bivalni del, v katerem je varovancem od začetka leta 2010 ponujena možnost 24-urnega varstva. V dnevno varstvo je vključenih 8 oseb, ena oseba se v dnevno varstvo vključuje dvakrat na teden. V bivalno varstvo je vključenih 9 oseb.

Glede na povečevanje števila vključenih varovancev v konjiško enoto Varstveno delovnega centra (v nadaljevanju VDC) so obstoječi prostori postajali pretesni, predvsem skupina težje prizadetih varovancev ni imela svojih prostorov. Občina Slovenske Konjice je tako del prostorov podružnične OŠ V parku preuredila in predala v najem za namene izvajanja programov VDC. Sočasno je v organizaciji Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve potekala preureditev prostorov atrija. VDC je tako na novo pridobil dodatne uporabne površine.

V zadnjih letih se v občini povečuje število izvajalcev nevladnih organizacij, predvsem invalidskih in socialno humanitarnih organizacij ter društev, ki izvajajo številne programe, ki invalidom nudijo pomoč in storitve za njihovo boljše vključevanje v vsakodnevno življenje. To so programi, ki jim jih ne nudi nobena institucija, so pa za invalide nujno potrebni in nepogrešljivi. Na območju občine oz. za potrebe občanov občine Slovenske Konjice (ki jih sofinancira tudi občinski proračun) delujejo naslednje invalidske in humanitarne organizacije oziroma društva: Območno društvo invalidov Dravinjske doline, Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče, Župnijska Karitas Slovenske Konjice, društvo VIZIJA, medobčinsko društvo Sožitje, VDC Šentjur, JZ SOCIO, Inštitut VIR, Zavod za zdravstveno varstvo Maribor, OZRK Slovenske Konjice, Združenje multiple skleroze Slovenije, Društvo Trepetlika, Slovensko društvo Transplant, Društvo Šent, Slovensko združenje za duševno zdravje, Društvo cerebralne paralize Sonček Celje, Nefron, Društvo ledvičnih bolnikov, Medobčinsko društvo civilnih invalidov vojn Celje, Slovensko društvo za celiakijo, Društvo paraplegikov jugozahodne Štajerske, Društvo ledvičnih in dializnih bolnikov Celje, Območno društvo bolnikov z osteoporozo Celje, Ustanova Mali vitez, Društvo diabetikov Celje, VIVA, Društvo ledvičnih bolnikov. Vsa ta društva za svoje člane (bolnike in invalide) organizirajo številne socialno podpirne programe, letovanja v zdraviliščih in ob morju, nudijo laično pomoč na domu in spremstvo na letovanjih. Humanitarne in dobrodelne organizacije izvajajo posamezne akcije za zbiranje sredstev za nakup ortopedskih in drugih pripomočkov tudi v sodelovanju z občino. Občina delno financira programe invalidskih organizacij in društev. V poročilih o izvedenih programih dobi povratno informacijo.

Center za socialno delo (v nadaljevanju CSD) Slovenske Konjice kot javni zavod izvaja javna pooblastila in dejavnosti socialnega varstva na področju Upravne enote Slovenske Konjice, ki obsega občine Slovenske Konjice, Zreče in Vitanje. Izvajajo socialno varstvene storitve, ki obsegajo aktivnosti in pomoč za samopomoč posamezniku, družini in skupinam prebivalstva. CSD odloča o oprostivah plačila storitve »pomoč družini na domu« - socialna oskrba na domu. Po evidenci CSD je 54 oseb s statusom invalida duševno in telesno prizadetih oseb, najtežje telesno prizadetih oseb je 8. CSD poda predlog za podaljšanje roditeljske pravice staršem invalidnih oseb, ko ti dopolnijo 18 let; za polnoletne invalidne osebe, ki jim je odvzeta opravilna sposobnost se uredi skrbništvo.

Gluhim je z zakonom priznana pravica do uporabe slovenskega znakovnega jezika pred državnimi institucijami in pravico do informacij v njim prilagojenih tehnikah. Občina Slovenske Konjice kot organizator prireditev, kulturnih dogodkov zagotovi tudi tolmača za znakovni jezik.

Rdeči križ in Karitas izvajata na območju občine socialne programe, ki so namenjeni tudi invalidom.

V letu 2010 so bili v izvajanju programov javnih del socialnega varstva po sklenjenih pogodbah vključeni 3 programi (vključenih je bilo 9 oseb) pri 3 izvajalcih. Program javnih del je v osnovi zastavljen na način, da imajo prednost pri izbiri brezposelne osebe, ki imajo posebne ovire pri zaposlovanju na vseh področjih, ne samo na področju zdravstva in socialnega varstva.

Občina Slovenske Konjice sofinancira tudi stroške dela za zaposleno osebo v Medobčinskemu društvu gluhih in naglušnih Občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče.

Po podatku Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Celje imajo vključenih 25 članov, slepih in slabovidnih iz občine Slovenske Konjice. Od tega je 7 slabovidnih in 18 slepih po kriterijih oftalmologov RS. Od teh sta dve slepo gluhi članici, dva v inkluziju, eden slep otrok s težko motnjo v duševnem in telesnem razvoju.

2.4 Dostopnost

Društvo Vizija je pripravilo analizo grajenih ovir in dostopnosti v občini. Analizo komunikacijskih ovir pa je pripravilo Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče.

Priloga 1: DOSTOPNOST – POPIS STANJA

Dostopnost grajenega okolja za funkcionalno ovirane ljudi (gibalno ovirani, starejši ljudje...) je pomembna z vidika uresničevanja enakih možnosti za socialno vključevanje in je predpogoj za uresničevanje državljanskih in političnih pravic (Ustava RS). Brez ustrezno grajenega okolja je funkcionalno oviranim občanom in občankam skoraj nemogoče te pravice uresničevati. Zato je za akcijski načrt treba analizirati dostopnost tudi z vidika doslednega upoštevanja veljavne prostorske zakonodaje in standardizacije za potrebe gibalno oviranih oseb ter ugotoviti konkretne pomanjkljivosti in napake za nastajanje novih grajenih ovir.

Še vedno pa je opaziti, da vozniki ne upoštevajo parkirnih mest za invalide, saj je ob uvedbi občinskega redarstva, ta vrsta prekrškov med najštevilčnejšimi. Redarji pa vsekakor pripomorejo k boljši dostopnosti invalidov do parkirnih mest, ki so jim namenjena. Še vedno pa se v praksi pojavlja, da pri novih zarisih parkirnih mest (še posebej na območjih večstanovanjskih objektov) javni uslužbenci v občinski upravi naletijo na neodobranja stanovalcev zaradi pomanjkanja parkirnih mest. Trgovski centri v celoti zagotavljajo parkirišča za invalide.

V največji meri se težava pojavlja pri neustrezni izvedbi sanitarij za invalide. Ta so namreč v večini javnih objektov neurejena. Precejšnjo težavo predstavlja neprilagojenost in dostopnost javnih sanitarij. V Slovenskih Konjicah so na avtobusni postaji javne sanitarije, sicer dostopne invalidom, vendar zanje neprilagojene. Gibalno ovirane osebe so pri vsakdanjih opravilih prisiljene uporabiti prilagojene sanitarije v sodobnih trgovskih, poslovnih centrih,

bencinskih servisih in drugih institucijah. Ureditev dostopnih in prilagojenih javnih sanitarij v središču mesta je torej ena izmed ključnih nalog v prihodnjih letih.

Avtobusna postaja je relativno dobro urejena predvsem za gibalno ovirane osebe. Potrebno bo prilagoditi vozne rede (majhna pisava...). Avtobusna postaja v Slovenskih Konjicah je primerna za vstopanje invalidov, vendar na primestnih in medkrajevnih avtobusnih linijah ne vozijo avtobusi, ki so prilagojeni vožnji za invalide. Takšni avtobusi se uporabljajo samo v mestnem prometu, kjer je to zakonsko določeno. Po besedah izvajalca javnega potniškega prometa, potreb po vpeljevanju avtobusov za invalide niso zaznali. Se pa pojavljajo prošnje za ureditev avdiosistemov za naglušne potnike.

Potrebno je izboljšati delo strokovnega nadzora za gradnjo, da bodo Zakon o prostorskem načrtovanju, Zakon o graditvi objektov, Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavbah in tudi Slovenski standardi za gradnjo objektov dosledno upoštevani.

Priloga 2: Komunikacijske ovire

Občina Slovenske Konjice je v letu 2008 na javnih parkirnih prostorih poleg označb parkirišč namenjenih za invalide, namestila table z besedilom: »Zasedli ste moje mesto. Prezimate tudi mojo invalidnost«, ki se je izkazala za zelo dobrodošlo.

Invalidi uporabniki storitev imajo možnost informacije pridobiti po telefonu ali preko interneta za vse javne ustanove (nekatero ustanovo pa omogočajo tudi obiske strokovnih delavk na domu). Prav tako je vsem občanom na območju Starega in Mestnega trga omogočen brezplačen dostop do brezžičnega interneta.

2.5 Vzgoja in izobraževanje

Vzgoja in izobraževanje otrok in mladostnikov ter mlajših polnoletnih oseb poteka skladno z zakonodajo, na podlagi Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami s podzakonskimi akti, ki opredeljujejo delovanje komisij za usmerjanje otrok, kriterije za opredelitev vrste in stopnje primanjkljaja, ovire ali motnje, izobraževanje osnovnošolskih otrok s posebnimi potrebami na domu ter dodatno strokovno in fizično pomoč. Usmerjanje otrok s posebnimi potrebami, izvaja Zavod za šolstvo Republike Slovenije preko območne enote v Celju. Postopke usmerjanja opravlja na osnovi predlogov komisije za usmerjanje v strokovnem mnenju, in sicer v predšolske, osnovnošolske in srednješolske programe. Postopek se zaključi z odločbo o usmeritvi, ki opredeli program, institucijo, dodatno pomoč, spremljevalca in pripomočke za čim boljše možnosti vzgoje in izobraževanja ter razvoja otroka s posebnimi potrebami in njegove vključitve v šolsko okolje.

Usmerjanje predšolskih otrok in vključevanje v vrtce ni zakonsko obvezujoče, zato poteka zgolj na pobudo staršev. Primanjkuje specialnih pedagogov, logopedov in drugih strokovnih delavcev, kar močno slabi kvaliteto izvajanja vzgojnih in izobraževalnih programov. Cilj vsakega usmerjanja otrok s posebnimi potrebami v vzgojne in izobraževalne programe je otroku nuditi najboljše možnosti za razvoj in mu postaviti temelje za čim boljše vključitev v okolje. Zato se pri usmerjanju otrok spodbuja integracija, ki jo imajo pravico zahtevati tudi starši. Kljub trendu spodbujanja integracije otrok s posebnimi potrebami v običajno okolje in inkluzije (prilagajanje otrokom s posebnimi potrebami) institucij, kamor se ti otroci vključujejo, pa se v Sloveniji opaža tudi občasno nedovoljeno vključevanje v segregativne institucije.

Na osnovi ZUOPP se usmerja otroke v:

- predšolske programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo, kar izvajajo Vrtec Slovenske Konjice
- izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo, kar izvajajo vse osnovne šole in srednje šole na območju občine
- posebne programe vzgoje in izobraževanja za otroke z najmanj zmerno duševno motnjo, ki jih občini izvaja OŠ Pod goro.

Po usmeritvi otroka s posebnimi potrebami in vključitvi v vzgojno ali izobraževalno institucijo, odgovornost za izvajanje programa, določenega z odločbo ZRSS, prevzame institucija. Pomembno vlogo ima ravnatelj, ki imenuje šolski tim, ki vključuje starše, za pripravo individualiziranega programa vzgoje in izobraževanja, po potrebi mora poskrbeti tudi za ustrezno prilagojenost prostorov, pripomočke, spremljevalca in druge prilagoditve.

Pri izvajanju programov, predvidenih z odločbo o usmerjanju (komisije izdelujejo strokovno oziroma izvedensko mnenje, kjer predlagajo usmeritev in vse ostale pravice otrok s posebnimi potrebami) se v praksi opažajo predvsem sledeče težave:

- pomanjkanje socialnih pedagogov,
- zakonsko omejen obseg dodatne strokovne pomoči, ki pripada otroku s posebnimi potrebami in neprilagodljivost zakonodaje v primeru izjemnih situacij,
- neprilagodljivost zakonodaje glede povračila stroškov prevoza otrok od doma do šole v primeru izjemnih situacij.

Povračila stroškov je upravičen starš otroka s posebnimi potrebami, če gre za prevoz v oddaljenosti do 4 km od šole, za oddaljenost 4-25 km pa je dolžna prevoz organizirati institucija sama. Kljub temu, da se otroka usmeri v njemu najprimernejšo institucijo, pa do povračila stroškov ni upravičen, če se vozi iz krajev izven območja, ki bi ga ta institucija naj pokrivala.

Osnovne šole na območju občine Slovenske Konjice imajo urejene dostope za invalide in gibalno ovirane otroke, saj so vse bile obnovljene v zadnjih nekaj letih. Prav tako vse šole po potrebi zagotavljajo spremljevalca otrokom s posebnimi potrebami. V preteklosti se je že pojavljala potreba po zagotavljanju spremljevalcev na šolah. Te potrebe pa so bile vselej uspešno urejene. Ena izmed spremljevalk gibalno oviranega učenca je tudi članica posebne delovne skupine za pripravo analize stanja v občini Slovenske Konjice, v sklopu projekta »Občina po meri invalidov«.

Pri ugotavljanju socialnih in družbenih vidikov med dijaki in učenci, so uslužbenci v šolah v splošnem opisali, da se otroci brez zadržkov družijo z invalidnimi vrstniki in jih normalno sprejemajo medse. Predvsem starejši učenci in dijaki. Tudi otroci z motnjami v telesnem razvoju nimajo težav z vključevanjem v okolje in dogajanje.

Šole imajo izoblikovan vzgojno-izobraževalni proces, ki je za vsakega učenca ustrezno izdelan in vključuje individualni program, ki vključuje vse učitelje povezane z učencem ter starši in učencem.

Otroci in odrasli z invalidnostmi imajo možnost udeležbe v programih Varstveno delovnega centra Šentjur, ki ima svojo enoto tudi v Slovenskih Konjicah.

Tu se izvaja storitev varstva, vodenja in zaposlitve pod posebnimi pogoji za odrasle osebe z motnjami v duševnem in telesnem razvoju. Storitve obsega postopke in opravila, namenjene:

- ohranjanju pridobljenih znanj in delovnih spretnosti,
- razvoju novih sposobnosti,
- pridobivanju socialnih in delovnih navad,
- razvijanju individualnosti in
- vključevanju v skupnost in okolje.

Varstvo zajema:

- pomoč pri vzdrževanju osebne higiene,
- pomoč pri vstajanju, oblačenju, obuvanju, sezuvanju in slačenju,
- pomoč pri gibanju in hoji,
- pomoč pri komunikacijah in orientaciji,
- organizacijo prevozov, ki niso zdravstveno indicirane.

Vodenje zajema:

- pomoč pri reševanju osebnih in socialnih stisk,
- oblikovanje, izvajanje in spremljanje individualnih programov,
- vzdrževanje stikov in sodelovanje s posameznikom oziroma njegovimi svojci,
- sodelovanje z drugimi strokovnimi delavci in ustanovami,
- organiziranje prostočasnih aktivnosti.

Zaposlitev pod posebnimi pogoji zajema:

- zaposlitev pri proizvodnih in drugih delih oziroma delovno okupacijo,
- prilagajanje strojev in delovnih pripomočkov zmogljivostim posameznika,
- razvijanje delovnih sposobnosti in spretnosti,
- uvajanje v delo,
- zagotavljanje pogojev za varno delo,
- spremljanje delovnega procesa,
- nabavo sredstev in pripomočkov za izvajanje programov,

Dnevno varstvo je osebam z motnjami v telesnem ali duševnem razvoju na voljo v varstvenem centru Čebela, ki deluje pod okriljem Škofijske Karitas. Čebela, dnevno varstvo Karitas, opravlja storitve vodenja in varstva za duševno in telesno prizadete osebe. Zavod Čebela je zasebni socialno varstveni zavod, ustanovljen s strani Nadškofijske Karitas Maribor.

Dejavnost, za katere je registrirana:

- dejavnost nastanitvenih ustanov za duševno prizadete
- dejavnost nastanitvenih ustanov za stare in invalidne osebe

Posebno pozornost pa bo potrebno v prihodnje nameniti vrtcem, ki imajo s stališča grajenih ovir največ pomanjkljivosti. Ugotovljeno je namreč bilo, da obstoječi vrtci nimajo urejenih dostopnih poti za gibalno ovirane osebe, prav tako pa so prostori večinoma neprilagojeni potrebam gibalno oviranih oseb.

V občini je organizirano prostovoljstvo preko različnih institucij, med drugim invalidskih organizacij, izobraževalnih ustanov ipd. Prostovoljci se vključujejo tudi v programe vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami, kar prinaša dvojni učinek. Pomaga otrokom in tistim, ki nudijo pomoč.

Med izobraževalne vsebine, ki prispevajo k izboljšanju kvalitete bivanja naših občanov in občank, lahko torej uvrstimo tudi spodbujanje prostovoljstva, zlasti mladih, ki s svojo nesebičnostjo pomagajo pomoči potrebnim (otrokom, starejšim, osebam s posebnimi potrebami...).

2.6 Pravice do dela

Vlada RS je na seji 29. julija 2004 sprejela akt o ustanovitvi Sklada Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov, kot ji nalaga Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI). Sklad odloča o pravicah in obveznostih invalidov in delodajalcev, predvsem pri subvencioniranju plač invalidov, stroških prilagoditve delovnega mesta, storitvah v podpornem zaposlovanju in drugih finančnih vzpodbudah. Zadolžen je tudi za izvajanje nadzora kvotnega sistema.

V skladu se zbirajo namenska sredstva iz plačil delodajalcev zaradi neizpolnjevanja predpisane kvote, sredstva pokojninskega in invalidskega zavarovanja za pospeševanje zaposlovanja delovnih invalidov, namenski prihodki državnega proračuna iz naslova plačanih glob za prekrške in za odvzeto premoženjsko korist ter proračunska sredstva za subvencioniranje plač invalidov.

Za osebe z določenimi omejitvami oziroma invalide je izobraževanje v občini Slovenske Konjice dokaj dobro organizirano, problem pa je v tem, da je zaposlovanje invalidov odvisno predvsem od samih odločitev delodajalcev, ki pa so za zaposlovanje invalidov stimulirani.

Trenutno je na območju občine Slovenske Konjice stanje brezposelnih invalidov sledeče:

Vrsta invalidnosti	Število
Vojaški invalidi	5 ali manj
Delovni invalidi (II., III. kategorije)	96
Kategoriziran mladostnik	9
Invalidna oseba po ZUZIO	5 ali manj
Invalidna oseba po ZZRZI	5 ali manj
Skupaj:	111

*(podatek Zavoda RS za zaposlovanje iz dne 25.11.2010).

Zavod RS za zaposlovanje izvaja vse aktivnosti za zaposlovanje invalidnih oseb na območju občine Slovenske Konjice.

Mercator invalidsko podjetje skupaj zaposluje 300 ljudi, od katerih je 124 invalidov. Iz občine Slovenske Konjice je zaposlenih 8 oseb, od katerih je 5 invalidk. Vseh pet invalidk so prezaposlili iz Mercator d.d. in sicer so bile zaposlene v Mercatorjevi maloprodaji. V letu 2009 so zaposlili še eno brezposelno osebo s priznano kategorijo invalidnosti, ki pa je v letu 2010 odpovedala pogodbo o zaposlitvi. V Mercator IP imajo znanje in izkušnje, katere bodo z veseljem širili navzven, prav tako so odprti za vse možnosti nadaljnjega sodelovanja na lokalnem nivoju. Podjetje Mercator IP, d.o.o., predstavlja enega izmed sodobnih konceptov zaposlovanja invalidov in delavcem invalidom kot posebni varovani kategoriji zaposlenih namenja še posebno skrb. Sodobna socialna ekonomija namreč ne zanika gospodarske vrednosti te kategorije zaposlenih, česar se zavedajo tudi v podjetju Mercator IP, d.o.o., zato poskušajo z iskanjem novih kreativnih rešitev, z razvijanjem ustreznih managerskih veščin ter s sposobnostjo rabe različnih vzpodbud, ki jih zagotavlja sodobna družba, gospodarno izrabiti njihove delovne in ustvarjalne zmožnosti. Cilji pri tem so popolnoma jasni:

- zaposlenim invalidom želijo z razpršitvijo dejavnosti ponuditi nove priložnosti,
- z ustreznim usposabljanjem, modifikacijo delovnih procesov in adaptacijo njihovih delovnih mest želijo invalide v njihovem delovnem okolju integrirati in ne diskriminirati,
- verjamejo v ustvarjalne delovne zmožnosti in sposobnosti invalidov in so prepričani, da skupno prihodnost lahko zagotovi uspešno trženje njihovih storitev.

V enoti Dvorec Trebnik v Slovenskih Konjicah je zaradi selitve v novo enoto v Celje ostalo 17 zaposlenih, ki v večini proizvajajo naravno kozmetiko. Enota Tekstil se je preselila na novo lokacijo v Slov. Konjicah (Delavska ulica, Mercator Center tehnike in gradnje), kjer je zaposlenih 7 ljudi. Programi so večinoma usmerjeni v uspešno delovno integracijo zaposlenih invalidov. Pri zaposlovanju invalidov prednostno obravnavajo in prezaposlujejo delavce s priznano kategorijo invalidnosti iz matične družbe (Mercator d.d.). Pri svojem delu pa se ozirajo tudi na lokalno okolje, pri čemer izpostavljajo ključni področji:

- delodajalci so ključni akterji, ki lahko v največji meri pripomorejo k enakim možnostim in socialni vključenosti invalidov. Zavedati se moramo, da so delodajalci dejansko pri integraciji invalidov v delovno okolje prepuščeni sebi in svojemu znanju. V pomoč jim niso institucije kot so ZPIZ, Zavod za zaposlovanje kot tudi pooblaščen zdravniki medicine dela, prometa in športa. Poleg tega je sam postopek zaposlitve invalida nekoliko drugačen; dejansko ga predpisuje zakon. Mali podjetniki in obrtniki so večinoma prezaposleni z vsemi aktivnostmi in obveznostmi ter jim dodatna birokracija povzroča dodatne obremenitve,
- težje zaposljivi invalidi - po podatkih Zavoda za zaposlovanje, je v širši občini Slovenske Konjice precej invalidov z odločbo, da so zaposljivi v zaščitni zaposlitvi ali pa celo nezaposljivi. Po novem bodo zaščitne zaposlitve možne tudi v invalidskih podjetjih, na kar so se v Mercator IP že pripravili in imajo zaščitena delovna mesta opredeljena v Izjavi z oceno tveganja.

2.7 Vzpodbujanje družinskega življenja, verske aktivnosti in spoštovanja osebne integritete

Za zagotavljanje ugodnih družbeno-socialnih razmer za invalide, je pristojen Center za socialno delo. V občini Slovenske Konjice ima Center za socialno delo naslednje naloge:

- zagotavljanje oblik družbenega varstva ter varstvo pravic in koristi oseb s posebnimi potrebami,
- seznaniti osebo in njene zakonite zastopnike s prednostmi in pomanjkljivostmi statusa invalida,
- družinam z invalidno osebo nuditi pomoč v obliki storitev. Če ugotovijo, da družina ne zmore sama poskrbeti za potrebe otroka oziroma invalida, jim CSD pomaga pri pripravi na namestitev invalida v zavod,
- center za socialno delo lahko sodeluje tudi pri nameščanju invalidnih oseb starih nad 18 let v splošne in posebne zavode.

V splošnem je staršem otrok z motnjami v duševnem in telesnem razvoju omogočen krajši delovni čas, prispevki za socialno varnost, dodatek za nego ter različna delna nadomestila: dodatek za nego otroka, delno plačilo za izgubljen dohodek, kjer je podlaga Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP).

Na področju varstva odraslih invalidnih oseb pa nadomestila za invalidnost, dodatki za tujo nego in pomoč, pravica do izbire družinskega pomočnika, vse oblike dodatnih socialnih pomoči.

Na CSD pa so izpostavili, da bi bilo potrebno zgraditi bivalne enote in nuditi finančno pomoč občine pri zagotavljanju storitev dnevnega varstva.

V občini je 1435 prebivalcev starejših od 70 let (podatek na dan 20.9.2010):

Krajevna skupnost	M	Ž	skupaj
BEZINA	22	29	51
VEŠENIK - BRDO	18	25	43
DRAŽA VAS	17	27	44
DOBRAVA - GABROVLJE	3	12	15
SPODNJE GRUŠOVJE	4	13	17
JERNEJ	38	52	90
KONJIŠKA VAS	21	34	55
LOČE	52	99	151
POLENE	8	11	19
SLOVENSKE KONJICE	236	397	633
SOJEK-KAMNA GORA	2	14	16
ŠPITALIČ	12	25	37
TEPANJE	32	41	73
ZBELOVO	25	56	81
ZEČE	21	40	61
ŽIČE	21	28	49
SKUPAJ	532	903	1435

Za kvalitetnejše življenje invalidov in starostnikov veliko doprinese Območno združenje Rdečega križa Slovenske Konjice, ki izvaja programe zagotavljanja stalne skrbi za bolne, starejše in invalidne osebe, zbirajo sredstva za invalide, ustanovljene pa imajo tudi skupine za samopomoč. Dostop do Rdečega križa je za gibalno ovirane osebe urejen. Izvajajo pa tudi usposabljanja o pomoči starejšim in drugim, ki se srečujejo z zdravstvenimi težavami in travmami.

Župan je s Sklepom imenoval tudi lokalno interdisciplinarno koordinacijo za potrebe starejših, z namenom usklajevanja delovanja organizacijam, ki nudijo pomoč starejšim občanom.

Duhovna oskrba invalidov je omogočena s strani katoliške cerkve. Težava, ki se pri duhovni oskrbi pojavlja, je ozvočenje v cerkvah, kar pa se ureja. Katoliška cerkev invalidom omogoča duhovno oskrbo.

Občina Slovenske Konjice načeloma nima ovir, ki invalidom onemogoča duhovno oskrbo. Prav tako so nekateri objekti, v katerih potekajo verski obredi, dostopni.

2.8 Kultura in turizem

Kulturni domovi oziroma knjižnice so za gibalno ovirane ustrezno opremljene. Kulturna domova v Ločah in Slovenskih Konjicah sta delno dostopna in opremljena (invalidom prijazno). V Slovenskih Konjicah sta kulturni dom in v njem knjižnica, ki izpolnjujeta določbe Konvencije o pravicah invalidov z gibalno oviro.

Dostopnost do kulturnih vsebin je najbolj omejena za slepe in slabovidne ter gluhe in naglušne osebe. Ni zvočnih opisov in maket razstavnih eksponatov, ki bi služile kulturnemu udejstvovanju slepih in slabovidnih oseb. Prav tako so prikrajšani gluhi in naglušni, ki v gledališčih in na prireditvah pogrešajo indukcijske zanke in tolmače znakovnega jezika. V ponudbi TIC-a Slovenske Konjice je mogoča izposoja avdio vodnikov za ogled Žičke

kartuzije v treh jezikih (slovenskem, angleškem in nemškem jeziku), namenjena tudi slepim in slabovidnim obiskovalcem. Vsebine le-teh pa so dostopne tudi na spletni strani Splošne knjižnice Slovenske Konjice.

Knjižnice v Občini Slovenske Konjice nimajo na razpolago literature, opremljene z Braillovo pisavo, prav tako nimajo elektronskih knjig z možnostjo povečanja tiska, ter povečevalnih stekel za lažje branje.

Dostopnost do gostinskih lokalov, drugih javnih kulturnih in turističnih objektov je obdelana v analizi grajenih ovir za invalide, ki je priloga analize stanja.

Invalidi so kot turisti na podlagi 3. člena Odloka o turistični taksi v Občini Slovenske Konjice (Uradni list RS, št. 49/07), upravičeni do 100% oprostitve pri plačilu turistične takse, vendar pa večina ponudnikov turističnih kapacitet nima na izbiro kapacitet za koriščenje gibalno oviranih ljudi.

Na prireditvah, ki jih organizira Občina Slovenske Konjice, so prisotni tolmači za gluhe in naglušne.

2.9 Rekreacija in šport

V občini je invalidski šport organiziran in tudi ustrezno finančno podprt. Občina ima glede športne aktivnosti invalidov sprejeta merila za sofinanciranje športnih programov. Iz proračuna so se v letu 2010 financirali športni programi Območnega društva invalidov Slovenske Konjice in Medobčinskega društva gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče, ki se ukvarjata z invalidskim športom, s čimer je občina ena redkih občin v Sloveniji, ki podpira invalidski šport. Prav tako so iz proračuna financirane različne športne prireditve, ki jih organizirajo invalidska društva.

V občini imamo večje število športnih objektov, tako pokritih kot odprtih, žal pa večina pokritih ni dostopna invalidom na vozičkih. Tu gre posebej izpostaviti največji pokriti športni objekt v občini – športno dvorano v Slovenskih Konjicah. V dvorani se v jesenskem, zimskem in spomladanskem času sicer odvija rekreacija, kjer se udeležujejo tudi invalidi.

V Slovenskih Konjicah imamo društva, ki skrbijo za športno udejstvovanje invalidov. Medobčinska zveza gluhih in naglušnih (MDGN) redno organizira razna športna srečanja, turnirje in tekmovanja. V letu 2010 so med drugim organizirali Dravinjski turnir v badmintonu, Dravinjski turnir v ribolovu, Državno prvenstvo v malem nogometu in druge (balinanje, orientacijski tek, odbojka). Društvo je zelo aktivno in se redno udeležuje tudi aktivnosti, ki jih pripravljajo druga društva po Sloveniji. Veliko članov imata tudi društvi upokojujencev Slovenske Konjice in Loče, vendar se z redno aktivnostjo ukvarja le del njihovih članov. Občasno vadijo v telovadnicah (tudi telovadba za invalide), jeseni organizirajo pohode in izlete v naravo z nabiranjem gob in kostanjev – pri tem dajejo prednost druženju.

Društvo invalidov Dravinjske doline ima v svojih vrstah tudi uspešnega igralca namiznega tenisa Edija Ravnjaka, s katerim Zavod za šport dobro sodeluje in mu pomaga po svojih močeh. Njegova vnema in talent sta pripomogla do odličnih rezultatov v preteklih letih: 9 medalj na državnih prvenstvih, od tega 6 zlatih.

Športne površine in igrišča na prostem so v večini primerov dostopna tudi invalidom na vozičkih, ki pa na teh objektih nimajo primernih površin za rekreacijo.

Zavod za šport Občine Slovenske Konjice daje podporo vsem športnikom, tudi invalidom. Organizirana je bila Specialna olimpijada, ki jo je organizirala OŠ Pod goro za otroke s posebnimi potrebami.

IAHD (International Association for Handicaped Divers), s sedežem v Slovenskih Konjicah organizira akcije, ki redno vključujejo invalide v plavalne in potapljaške aktivnosti. So organizacija, specializirana za delo z invalidi in doprinašajo velik delež k športnemu udejstvovanju invalidov.

IAHD Adriatic izvaja in razvija tri lastne programe, od katerih je v prvih dveh zajeto delo za vse kategorije invalidnosti, v tretji program pa so vključeni ljudje, ki želijo delati v omenjenih programih. V programe je bilo ali pa je še vključenih več kot petdeset ljudi s poškodbo hrbtenjače in več kot sto ljudi z drugimi invalidnostmi.

V program »Potapljanje skozi rekreacijo« so vključeni gibalno ovirani ali pa imajo kakšno drugo intelektualno omejitev. Ti ljudje se lahko enakovredno potapljajo kot rekreativni potapljači.

Program »Potapljanje kot del rehabilitacije« vključuje vse ostale in del ljudi s poškodbo hrbtenjače v zgodnji fazi rehabilitacije. Program se eksperimentalno izvaja že tri leta. V njem sodelujejo varovanci treh občin Dnevnega varstva Čebela Karitas iz Slovenskih Konjic z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju.

Šolanje potapljačev in ljudi brez omejitev za delo z osebami z invalidnostmi poteka v času izvajanja tečajev za ljudi z različnimi patologijami, pri čemer dajemo v Sloveniji poudarek potapljanju ljudi s poškodbo hrbtenjače.

Invalidi imajo sicer enake možnosti za udeležbo pri organiziranih rekreacijah v športnih objektih.

Prav tako je med paraplegiki na območju občine Slovenske Konjice zelo priljubljen športni ribolov, saj so na določenih območjih omogočeni dostopi za gibalno ovirane osebe.

Potrebno je spodbujati sodelovanje invalidov pri skupnih športnih dejavnostih na vseh ravneh, za te namene omogočiti ustrezno izobraževanje, usposabljanje in vire ter omogočiti invalidom dostop do krajev, kjer potekajo športne in rekreativne prireditve.

2.10 Vključenost invalidov v oblikovanje politike in načrtovanje invalidskega varstva

V oblikovanju lokalne politike in načrtovanju invalidskega varstva se invalidne osebe doslej niso aktivno vključevale. Na lokalnih volitvah v letu 2010 ni bilo niti enega kandidata za župana, člana občinskega sveta ali člana sveta krajevne skupnosti, ki bi bila invalidna oseba.

Na lokalnih volitvah je vedno eno volišče, ki je namenjeno in dostopno invalidom, vendar do sedaj na tem volišču ni glasovala še nobena invalidna oseba.

2.11 Zakonodaja

Zakon o lokalni samoupravi lokalnim skupnostim določa, da mora občina biti sposobna zadovoljevati potrebe in interese svojih prebivalcev in izpolnjevati druge naloge v skladu z zakonom, ki jih podrobneje določa v 21. členu. Invalidi in invalidske organizacije pogosto opažajo pomanjkljivosti v obstoječi zakonodaji, saj njeno upoštevanje invalidom vselej ne prinaša enakih možnosti, h katerim si pravzaprav vsi prizadevamo. Lokalna skupnost lahko v takih primerih prispeva s svojimi pobudami, s spodbudami institucij za vključujoče ponudbe svojih storitev, z integriranim pristopom delovanja občinskih služb (sodelovanje, vzajemno informiranje in splošna povezljivost). Seveda ne smemo pozabiti na spodbujanje dobrotelnosti, dodatnih programov financiranih preko javnih razpisov itd. Zelo pomembna je aktivna vključenost invalidov v soustvarjanje vsakdana lokalne skupnosti, čemur bo potrebno nameniti še več pozornosti.

2.12 Invalidske organizacije, financiranje in vpogled v delovanje

Finančna in vsebinska podpora invalidski problematiki je zagotovljena preko financiranja iz proračuna (javni razpisi), posamezna področja pa se delno financirajo tudi iz državnega proračuna, nekateri izredni projekti pa iz evropskih skladov. Iz proračuna se financira, vzgoja izobraževanje ter socialno-varstveni programi. V določenih primerih občina sodeluje kot sofinancer v primeru prijave socialnih programov na državne in mednarodne razpise za nepovratna sredstva.

Občina pa dostikrat nudi podporo reševanja dostopnosti, pri socialno – varstvenih programih ali promociji invalidskih organizacij, v obliki pokroviteljstva. Občina Slovenske Konjice je bila v letu 2010 pokrovitelj večjih in manjših prireditev, dogodkov in projektov Območnega društva invalidov Slovenske Konjice in Medobčinskega društva gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče.

Podpora je tako izražena z izobraževanjem v okviru Konjiških dni, imenovanjem delovne skupine, in z aktivnostmi v smeri priprave Analize o položaju invalidov in Akcijskega načrta za izboljšanje enakih možnosti za invalide v občini Slovenske Konjice. K temu je pristopila zavzeto z vključitvijo številnih občinskih služb in invalidskih organizacij, da bi izboljšala komunikacijo in prispevala k bolj integriranemu pristopu reševanja težav s področja doseganja enakih možnosti za invalide.

2.13 Usposabljanje strokovnega kadra

Občina Slovenske Konjice je v zadnjih letih uredila sprejemno pisarno, ki je dostopna gibalno oviranim osebam. Javni uslužbenci, ki se s strankami srečujejo vsakodnevno, jim nudijo ustrezno pomoč (napotitev k ustreznemu javnemu uslužbencu, oz. drug organ, pomoč pri izpolnjevanju vlog, dajanje informacij).

Usposabljanje strokovnega kadra za delo z invalidi poteka v vsaki posamezni organizaciji posebej v skladu z njenim finančnim načrtom in dejavnostjo, ki jo opravlja. Teh izobraževanj je premalo.

2.14 Spremljanje in ugotavljanje učinkov sprejetih ukrepov

Spremljanje učinkov sprejetih ukrepov ter programov se ni izvajalo, saj posebnih ukrepov ni bilo sprejetih. Vsekakor pa bodo vse prejete pobude dobrodošle in kolikor se bodo po preučitvi izkazale kot utemeljene, tudi ustrezno sprejete.

2.15 Mednarodno sodelovanje

Hlohovec - Slovaška, Kosjerič - Srbija, Sollefteå, Švedska, so prijateljska mesta Občine Slovenske Konjice. Občina mednarodnega sodelovanja na tem področju še ni razvijala Ravno v teh prijateljevanjih v bodoče vidimo možnost mednarodnega sodelovanja in izmenjave dobrih praks invalidskih organizacij in izmenjav izkušenj.

3. Zaključek

Analiza položaja invalidov v občini Slovenske Konjice kaže problematiko, s katero se invalidi srečujejo v svojem vsakdanjem življenju.

Občina Slovenske Konjice bo v letu 2011 kandidirala na razpis za pridobitev listine »Občina po meri invalidov«, ki ga vsako leto razpisuje Zveza delovnih invalidov Slovenije. Projekt »Občina po meri invalidov« je Zveza delovnih invalidov Slovenije namreč oblikovala z namenom, da bi še v večji meri vzpodbudila lokalne skupnosti k načrtnim in trajnim aktivnostim za doseganje večje kvalitete življenja invalidov v njihovem okolju, za socialno vključenost invalidov in njihovo sodelovanje v družbenem življenju kraja.

Gre za zelo zahteven projekt, ki občino kot lokalno skupnost na nek način vzpodbuja k temu, da se na svoj način odziva na potrebe in interese vseh občanov, torej tudi tistih s tako imenovanimi posebnimi potrebami. V skrbi za čim bolj kvalitetno skupno življenje upošteva različnost njihovih potreb in možnosti, ki povezuje dejavnost in odgovornost različnih javnih služb v občini in ki daje civilni družbi možnost, da uveljavi svojo vlogo in aktivira svoje člane, torej tudi invalide.

Posledica omenjene analize je izdelan konkreten akcijski načrt, ki bo v času delovanja župana oziroma občinskega sveta opredeljeval cilje in naloge, roke, odgovorne nosilce nalog in prioritete naloge na področju invalidskega varstva v občini Slovenske Konjice.

AKCIJSKI NAČRT ZA IZBOLJŠANJE IN URESNIČEVANJE ENAKIH MOŽNOSTI INVALIDOV V OBČINI SLOVENSKE KONJICE ZA OBDOBJE 2010-2014

Občina Slovenske Konjice se je se je v letu 2010 odločila, da na pobudo Društva invalidov Dravinjske doline in podpora lokalnih in medobčinskih invalidskih organizacij pristopi k projektu Zveze delovnih invalidov Slovenije (v nadaljevanju ZDIS) »Občina po meri invalidov«.

Na osnovi Pravilnika o pridobitvi listine »Občina po meri invalidov«, v katerem so opredeljeni pogoji za vključitev posamezne občine v projekt, je bila s Sklepom št. 141-0001/2009-2 (139), 26. januarja 2010, imenovana delovna skupina za pripravo Analize o položaju invalidov v Občini Slovenske Konjice in pripravo konkretnega Akcijskega načrta.

Izhodišča za pripravo akcijskega načrta izhajajo iz:

- smernic OZN (Standardnih pravil OZN o izenačevanju možnosti invalidov, Resolucija 48/96, 20.12.1993),
- Pravilnika o pridobitvi listine »Občina po meri invalidov«, z dne 10.11.2008, ki ga je na 1. redni seji sprejel Upravni odbor ZDIS,
- Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov (ratifikacija: 2. 4. 2008;
- MKPI, Uradni list RS-MP, št. 10/08),
- Akcijskega programa za invalide 2007-2013 (sprejela Vlada RS dne 30.11.2006),
- Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 97/03 in 77/09 – Odl. US),
- Stanovanjski zakon (Uradni list RS, št. 69/03, 9/07 Odl. US, 18/07 Skl. US, 57/08, 90/09 – Odl. US),
- Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 - popr., 41/07 - popr., 61/10 - ZSVarPre),
- Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo),
- Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo in 52/10),
- Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 27/08 - Odl. US, 76/08, 79/09 in 51/10),
- Statut Občine Slovenske Konjice (Uradni list RS, št. 118/07 – uradno prečiščeno besedilo in 18/10),
- Odlok o občinskih cestah (Uradni list RS, št. 34/00),

- Razpis za pridobitev listine »Občina po meri invalidov« za leto 2011, z dne 12.11.2010, Zveze delovnih invalidov Slovenije.

Akcijski načrt je bil pripravljen na podlagi Analize o položaju invalidov v občini Slovenske Konjice, ki je vključevala:

- dostopnost – popis stanja občina Slovenske Konjice po meri invalidov (pripravilo društvo Vizija),
- Poročilo o komunikacijskih ovirah v občini Slovenske Konjice (pripravilo Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče).
- anketa za analizo stanja starejših in invalidov (pripravila Občina Slovenske Konjice v sodelovanju z OŠ in Vrtec Slovenske Konjice),
- Analizo stanja invalidov (v sodelovanju z društvom Vizija, ODIDD, društvo Sožitje, DU Slovenske Konjice),
- predloge invalidskih organizacij, ki so se odzvale našemu vabilu k sodelovanju in preko številnih razgovorov ugotovljene možnosti za realizacijo posameznih točk akcijskega načrta.

Občina Slovenske Konjice, javni zavodi, invalidske organizacije in druge pristojne institucije, bomo usmerili svoje dejavnosti in aktivnosti v naslednje cilje:

- obravnavati invalide kot polnopravne državljane in jih kot take vključevati v vsa dogajanja v občini, v skladu s tem pa zagotoviti vse pogoje za vključevanje invalidov v procese odločanja na občinski ravni, in sicer na tistih področjih, ki so za invalide pomembna,
- odpraviti grajene in komunikacijske ovire, za katere velja, da onemogočajo ali otežujejo neodvisno življenje invalidov,
- razvijati podporno okolje, službe in programe, ki bodo omogočali čim bolj neodvisno življenje invalidov in poudarjali njihove sposobnosti,
- izboljšati obveščanje in osveščanje občanov o pravicah in potrebah v občini.

Analiza stanja je sestavni del akcijskega načrta in predstavlja dokument, ki ga je pripravila in potrdila delovna skupina projekta »Občina po meri invalidov«.

4. CILJI, PRIORITETNE NALOGE IN UKREPI

Kratice za nosilce izvedbe ukrepov – legenda:

IAHD International Association for Handicaped Divers

JZ javni zavodi

LIK lokalna interdisciplinarna koordinacija za potrebe starejših

ODIDD Območno društvo invalidov Dravinjske doline

OOPP Oddelek za okolje, prostor in promet

OSDZ Oddelek za splošne in družbene zadeve

OŠ osnovna šola

OU Občinska uprava

MDGN Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Občin Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče

MU Medobčinski urad

MIRed Medobčinski inšpektorat in redarstvo

SK Splošna knjižnica Slovenske Konjice

TIC Turistično informacijska pisarna

UŽ Urad župana

VDC Varstveno delovni center Šentjur

ZD Zdravstveni dom

ZŠ Zavod za šport

ZRSZ Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

ZDIS Zveza delovnih invalidov Slovenije

4.1 Informiranje, osveščanje in komunikacija

Ukrep	Način izvajanja	Nosilci	Rok
Spletna stran občine	Nadgradnje spletne strani s celovitimi informacijami o potrebah in možnostih za osebe s posebnimi potrebami ter o organizacijah, ki so na tem področju v občini aktivne	UŽ	Junij 2011
Osveščanje in informiranje javnosti	Postavitev oglasne deske za potrebe osveščanje javnosti o delovanju invalidskih organizacij	OOPP	2011-2014
	Osveščanje javnosti o potrebah invalidov in delovanju Sveta za invalide	Svet za invalide	Trajna naloga
	Uvedba oznake »dostopno za invalide« v ponudbo TIC-a (spletna stran)	TIC	Leto 2011
	Reliefne table (na novo postavljene), stare ob prenovah, skladno s predpisi	vsi	Trajna naloga
	Redni in dodatni programi v vrtcih in osnovnih šolah (predstavitev invalidskih organizacij)	ODIDD	Trajna naloga
	Festival podvodnega filma	IAHD	Februar 2011
Informacijska pisarna	Zaposlene v sprejemni pisarni usposobiti za delo z invalidi (sodelovanje s TIC)	UŽ, OSDZ	Julij 2011
	Uvedba brezplačne telefonske številke 080		

4.2 Skrb za zdravje in rehabilitacija

Ukrep	Način izvajanja	Nosilci	Rok
Zagotavljanje zdravstvene in lekarniške dejavnosti v skladu z zakonodajo	Zagotavljanje dostopnega zdravstvenega varstva na primarni ravni in lekarniške dejavnosti	ZD, lekarna in koncesionarji	Trajna naloga
Osveščanje zaposlenih v zdravstveni dejavnosti o potrebah in primernih pristopih invalidom	Programi osveščanja in informiranja zaposlenih v zdravstveni dejavnosti	ZD, lekarna in koncesionarji	Trajna naloga
	Spodbujanje zaposlenih v zdravstveni dejavnosti k sporazumevanju v znakovnem jeziku	ZD, lekarna in koncesionarji	Trajna naloga
Ustrezna ureditev sanitarij v ZD za potrebe gibalno in funkcionalno oviranih ljudi	Ureditev sanitarij	ZD	Maj 2011
Potapljanje kot rehabilitacija	Vključiti invalide v program društva IAHD kot program za rehabilitacijo s pomočjo potapljanja	IAHD	Poletje 2011

4.3 Strokovno - podporne storitve, socialnovarstvene storitve in materialna varnost

Ukrep	Način izvajanja	Nosilci	Rok
Informacijska dostopnost strokovno – podpornih služb	Vsebinska in tehnična dopolnitev spletne strani občine do osnovnih informacij o strokovno – podpornih službah	OU	Leto 2011
Izvajanje socialnovarstvenih storitev in programov na domu in v	Zagotavljanje izvajanja socialnovarstvene storitve pomoč družini na domu, ki je namenjena ljudem v primeru starosti, invalidnosti ter v drugih primerih (storitev obsega pomoč pri vzdrževanju osebne higiene, gospodinjsko pomoč in pomoč pri ohranjanju socialnih stikov).	OSDZ	Trajna naloga

skupnosti, po Zakonu o socialnem varstvu.	Financiranje pravice do izbire družinske pomočnice oziroma družinskega pomočnika, ki pripada polnoletni osebi s težko motnjo v duševnem razvoju ali polnoletni težko gibalno ovirani osebi, ki potrebuje pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb.		
	(Do)plačevanje bivanja v stanovanjskih skupinah, bivalnih enotah in drugih oblikah institucionalnega varstva (če se izvaja kot javna služba) in sicer za tiste, ki storitve ne morejo plačati sami.		
Spodbujanje razvoja mreže programov podpore in pomoči osebam z oviranostmi in njihovim svojcem, ki jih izvajajo nevladne organizacije.	Sodelovanje v projektu »Individualno financiranje socialno varstvenih storitev« (naročnik Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, izvajalca Inštitut RS za socialno varstvo in Fakulteta za socialno delo).	OSZD	Trajna naloga
Izgradnja bivalne enote	Izgradnja bivalne enote za 10 varovancev	VDC	Leto 2013
Zagotavljanje prilagojenih najemnih stanovanj in stanovanjskih stavb za posebne namene	Zagotavljanje subvencioniranja najemnin za neprofitna najemna stanovanja iz občinskega proračuna.	OOPP	Trajna naloga
	Zagotavljanje subvencioniranja najemnin tržnih stanovanj za upravičence/-ke do dodelitve neprofitnega stanovanja (pol iz občinskega in pol iz državnega proračuna).		
Zagotavljanje strokovne pomoči	Usmerjanje, dajanje informacij	OU	Trajna naloga

4.4 Dostopnost

Ukrep	Način izvajanja	Nosilci	Rok
Dostopnost občinskih prostorov	Obvezna izvedba del za zagotavljanje dostopnosti in odpravo ovir v okviru investicijskih vzdrževanj	OOPP, OSDZ, JZ	Trajna naloga
	Zagotavljanje volišča za invalide, prostorov, kjer potekajo seje delovnih teles OS in seje OS		
Ureditev dostopnosti	Urediti prehode med posameznimi površinami z ustreznimi poglobitvami in minimalnimi višinskimi razlikami tako, da gibalno oviranim osebam omogočajo neoviran prehod z ene površine na drugo, tudi sanacija ovir pri semaforjih	OOPP	Trajna naloga
	Dodatno označiti parkirna mesta za invalide in postavitev table z zelo učinkovitim napisom »Zasedli ste moje mesto. Prevezmete tudi mojo invalidnost?«.		
	Ureditev javnih sanitarij z vgradnjo standardiziranih EVRO ključavnic		
	Vzpostavitev novega prehoda za pešce pri Čebeli	OOPP	Maj 2011
Zagotavljanje prehodnih javnih površin	Odstranjevanje grajenih ovir iz javnih površin in vozil parkiranih izven označenih parkirnih mest, ki motijo neoviran prehod invalidnim osebam, ukrepanje zoper kršitve v mirujočem prometu	OOPP, MIRed	Trajna naloga
Talne oznake v prometu	Izvedbe klančin, nižanje robnikov, označevanje parkirnih mest s prometno signalizacijo za invalide	OOPP v okviru programa vzdrževanja	Trajna naloga
	Namestitvev talnih oznak za osebe z okvarami vida		
Javna parkirišča	Sankcioniranje nepravilnega parkiranja na mestih označenih za invalide	MIRed	Trajna naloga
Prireditve	Zagotavljanje neoviranega dostopa do prireditvenega prostora	organizatorji, MIRed	Trajna naloga
Zasebni sektor	Konkretne pobude za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir	Svet za invalide	Trajna naloga
Komunikacija	Obveščanje o začasnih prekinitvah dobave vode, ogrevanja, električne energije... preko SMS	Izvajalci	Leto 2011

4.5 Vzgoja in izobraževanje

Ukrep	Način izvajanja	Nosilci	Rok
Medsebojno sodelovanje šol in	Izvedbe skupnih delavnic, seminarjev, predstav	šole, vrtec, OSDZ	Trajna naloga

zavodov za varstvo oseb z motnjami v duševnem ali telesnem razvoju			
Aktivnosti za integracijo otrok, mladostnikov in mladostnikov invalidov v sistem redne vzgoje in izobraževanja	Zagotavljanje predšolske vzgoje in varstva v vrtcih ter delovanje osnovnošolskega izobraževanja, v sklopu katerih je otrokom, mladostnicam in mladostnikom invalidom zagotovljeno prilagojeno izvajanje programov in dodatno strokovno pomočjo	OSDZ	Trajna naloga
Učna pomoč invalidom v času izobraževanja	Zagotavljanje individualne učne pomoči na vseh nivojih izobraževanja	Udeleženci programa javnih del, prostovoljci	Trajna naloga
Osveščanje	Dnevi odprtih vrat	Čebela, VDC	poletje 2011, december 2010
Povezovanje	Srečanja med institucijami, ki izvajajo programe za duševno in telesno prizadete	Čebela, VDC, OŠ Pod goro	Pomlad 2011, trajna naloga

4.6 Pravice do dela

Ukrep	Način izvajanja	Nosilci	Rok
Osveščanje delodajalcev	Informiranje delodajalcev o zakonodaji s področja zaposlovanja invalidov, strokovna podpora, finančne vzpodbude	ZRSZ, Urad za delo Slovenske Konjice	Trajna naloga
Zaposlitvena rehabilitacija	Širitev mreže delodajalcev, ki bodo zagotavljali možnosti za usposabljanje in zaposlovanje invalidov	Izvajalci zaposlitvene rehabilitacije	Trajna naloga

Odpravljanje ovir pri zaposlovanju	Spremljanje problematike in opozarjanje	OU Svet za invalide	Trajna naloga
Zagotavljanje dostopa do vseživljenjskega učenja in izobraževanja	Informiranje o projektih	OU Svet za invalide	Trajna naloga
Posvet za zaposlovanje invalidov	Tema ZAPOSOLOVANJE INVALIDOV JE KORISTNO (za vas, za posel)	Mecator IP, d.o.o. v sodelovanju z Območno obrtno zbornico Slovenske Konjice	Leto 2013

4.7 Vzpodbijanje družinskega življenja, verske aktivnosti in spoštovanja osebne integritete

Ukrep	Način izvajanja	Nosilci	Rok
Preprečevanje zlorab invalidov	Osveščanje o prepoznavanju možnih zlorab invalidov in ustrezno ukrepanje	MIRed, Policija	Trajna naloga
Sprejem prostovoljcev	Župan sprejme prostovoljce in se jim zahvali za njihovo prostovoljno delo	OU, župan	Decembar 2010
Spodbujanje pomoči invalidom	Spodbujanje prostovoljstva s pomočjo pri nakupih, družabništvu...	Svet za invalide, prostovoljci	Trajna naloga
Osveščanje	Pozitivna vloga do življenja, starševstva, spolnosti	Svet za invalide, strokovne službe	Trajna naloga
Koordinacija potreb starejših	Lokalna interdisciplinarna koordinacija za potrebe starejših skrbi za usklajevanje aktivnosti lokalne skupnosti, stroke in civilne družbe pri načrtovanju in izvajanju politike občine, ki se nanaša na starejše, spremljanje izvajanja socialnovarstvenih storitev in programov za starejše v občini. Vzpodbijanje medgeneracijskega sodelovanja in sožitja med mlado, srednjo in starejšo generacijo v Slovenskih Konjicah	LIK	Marec 2011, trajna naloga

Osveščanje	Osveščanje o potrebah invalidov pri njihovem vsakdanjem življenju (nakupovanje, frizer,...)	OU	April 2011
Računalniško opismenjevanje	Sodelovanje Gimnazije Slovenske Konjice pri računalniškem opismenjevanju varovancev Lambrechtovega doma	ŠC Slovenske Konjice - Zreče	Trajna naloga
Družabništvo	Priprava dveh predstav za varovance Lambrechtovega doma	ŠC Slovenske Konjice - Zreče	Pomlad 2011, trajna naloga

4.8 Kultura, vera in turizem

Ukrep	Način izvajanja	Nosilci	Rok
Možnost izposoje knjižnega gradiva	Dobava knjižnega gradiva v braillovi pisavi za morebitne potrebe slepih in slabovidnih, dobava bralnih lup.	SK	Trajnostna naloga
Osveščanje prireditev kulturnih in drugih dogodkov	Organizatorje prireditev seznaniti z aktivnostmi, ki jih naj izvedejo, da bodo le te dostopne in razumljive invalidom. Vključitev tolmačev znakovnega jezika na čim več prireditvah.	OU	Leto 2011
Osveščanje lastnikov namestitvenih kapacitet	Seznanitev lastnikov turističnih in drugih namestitvenih kapacitet o možnostih prilagoditve invalidom in trženje njim prijaznih storitev.	TIC	Leto 2011
Namestitev indukcijske zanke	Namestitev indukcijske zanke v kulturnem domu Slovenske Konjice	OU	Leto 2010
Dostopnost do verskih objektov	Zagotavljanje dostopnosti in spodbujanje enakih pravic do vseh veroizpovedi v Občina Slovenske Konjice	Predstavni ki verskih skupnosti	Trajna naloga
Predstavitev projekta	Duhovnikom se predstavi projekt »Občina po meri invalidov« in se jih seznaniti s priporočljivimi ukrepi za lažjo dostopnost in spremljanje verskih obredov	OU	December 2010
Duhovna oskrba na domu	Obiski starejših in onemoglih vernikov na domu	Predstavni ki verskih skupnosti	Trajna naloga
Duhovna oskrba varovancev Lambrechtovega doma	Tedensko obiskovanje varovancev, mesečno maševanje	Predstavni ki verskih skupnosti	Trajna naloga

4.9 Rekreacija in šport

Ukrep	Način izvajanja	Nosilci	Rok
Dostopnost do športno rekreacijskih objektov	Ureditev dostopov do športnih objektov pri novogradnjah, izvedba dostopa do bazenov, aktivnosti za vključitev invalidov v športne in rekreativne dejavnosti, pridobitev smernic za načrtovanje športnih objektov.	ZŠ	Trajna naloga
Športne vsebine za invalide	Izobraževanje oziroma osveščanje športnih delavcev o potrebah invalidov, primerne vadbe	ZŠ	Prvo četrletje 2013
Finančna podpora pri rekreaciji	Finančna podpora invalidom za lažje športno udeleževanje. Zaradi slabega gmotnega položaja nekaterih invalidov, omogočiti udeleževanje in sodelovanje v različnih športnih in rekreativnih dejavnosti.	Medobčinsko društvo Sožitje, Občina Slovenske Konjice	Trajna naloga
Izvajanje invalidskih športnih prireditev	Nadaljevanje izvedbe dobrih praks pri organiziranju specialne olimpijade in drugih športnih dogodkov za invalide	ZŠ	Trajna naloga
Osveščanje	Osveščanje invalidov o možnostih vadbe in športnega udeleževanja (potapljanje, ribolov,...)	OU, invalidske organizacije	Trajna naloga
Predstavitve športov	Predstavitve športnih panog, primernih za invalide z različnimi motnjami (odbojka, namizni tenis, plavanje, judo,...)	ZŠ	Poletje 2013
Financiranje športnih prireditev, ki jih organizirajo invalidska društva	Finančno podpiranje invalidskega športa. Občina ima glede športne aktivnosti invalidov sprejeta merila za sofinanciranje športnih programov za Območno društvo invalidov Slovenske Konjice in Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih, ki se ukvarjata z invalidskim športom. Prav tako so iz proračuna financirane različne športne prireditve, ki jih organizirajo invalidska društva.	OU	Trajna naloga
Izvedba rekreativnih prireditev za invalide na vozičkih	Organizacija prireditve »Dan brez vozička« na letnem bazenu v Slovenskih Konjicah.	Društvo IAHD	Enkrat letno v času realizacije akcijskega načrta

4.10 Vključenost invalidov v oblikovanje politike in načrtovanje invalidskega varstva

Ukrep	Način izvajanja	Nosilci	Rok
Seznanitev invalidov o možnostih političnega udeleženja	Seznaniti invalide o možnostih sodelovanja v politiki in o delovanju političnega sistema na lokalnem nivoju	OU	2014 (v sklopu priprav na lokalne volitve)

4.11 Zakonodaja

Ukrep	Način izvajanja	Nosilci	Rok
Vključevanje potreb za invalide	Pri pripravi področnih občinskih aktov upoštevati potrebe invalidov.	OU	Trajna naloga
Pregled obstoječih občinskih aktov	Za določitev smernic pri sprejemanju občinskih aktov, pozvati društva k podaji komentarjev na veljavno zakonodajo.	OU, invalidska društva	Maj 2011

4.12 Invalidske organizacije, financiranje in vpogled v delovanje

Ukrep	Način izvajanja	Nosilci	Rok
Finančne podpore	Nudnje podpore reševanja dostopnosti, pri socialno – varstvenih programih ali promociji invalidskih organizacij, v obliki pokroviteljstva. Občina Slovenske Konjice je bila v letu 2010 pokrovitelj večjih in manjših prireditev, dogodkov in projektov Območnega društva invalidov Slovenske Konjice in Medobčinskega društva gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče.	OU	Trajna naloga
Pokroviteljstva	Občina Slovenske Konjice je pokrovitelj večjih in manjših prireditev, dogodkov in projektov Območnega društva invalidov Slovenske Konjice in Medobčinskega društva gluhih in naglušnih.	ODIDD, MDGN	Trajna naloga

4.13 Usposabljanje strokovnega kadra

Ukrep	Način izvajanja	Nosilci	Rok
Usposabljanje javnih uslužbencev OU	Usposabljanje uslužbencev sprejemne pisarne Občine Slovenske Konjice za delo in komunikacijo z ljudmi s posebnimi potrebami (govor, vid, sluh).	OU	September 2011
Osveščanje in usposabljanje drugih	Osveščanje in usposabljanje drugih uslužbencev, ki se lahko pri svojem delu srečujejo z invalidi (šole, vrtci, javni zavodi, zdravstveni domovi)	OU	2. četrletje 2012

4.14 Spremljanje in ugotavljanje učinkov sprejetih ukrepov

Ukrep	Način izvajanja	Nosilci	Rok
Spremljanje in ugotavljanje sprejetih učinkov	Spremljanje in ugotavljanje sprejetih učinkov izvedenih nalog iz akcijskega načrta, ter opozarjanje na morebitna odstopanja in pomanjkljivosti. Sprejemanje dodatnih pobud ter dopolnitve akcijskega načrta.	Svet za invalide	Trajna naloga
Namestitev oglasne table	Namestitev oglasne table za invalidske organizacije z možnostjo obveščanja o realizaciji akcijskega načrta	OU	Oktober 2011

4.15 Mednarodno sodelovanje

Ukrep	Način izvajanja	Nosilci	Rok
Vzpostavitev mednarodnega sodelovanja	Vzpostavitev mednarodnih odnosov s prijateljskimi mesti Občine Slovenske Konjice; Hlohovec (SVK), Kosjerić (SRB) in Sollefteå (SWE) oziroma njihovimi invalidskimi organizacijami.	Lokalne invalidske organizacije	Leto 2011/2012
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja	Spodbujanje mednarodnega sodelovanja z ostalimi institucijami, ki se posredno ali neposredno ukvarjajo z invalidi.	Invalidske organizacije	Leto 2011/2012
Vključitev občinske Karitas	Na mednarodnem področju skušati navezati stike s podobnimi organizacijami v svetu.	Konjiška dekanija	Prva polovica 2013

PRILOGE:
PRILOGA 1: Popis grajenih ovir
PRILOGA 2: Komunikacijske ovire
PRILOGA 3: Povzetek rezultatov anket

ŽUPAN
Miran GORINŠEK

5. Viri

- Konvencija Združenih narodov o pravicah invalidov, ratifikacija: 2. 4. 2008; MKPI, (Uradni list RS-MP, št. 10/08),
- Standardna pravila OZN o izenačevanju možnosti invalidov, Resolucija 48/96, 20. 12. 1993,
- Akcijski program za invalide 2007-2013, Vlada RS, 2006; dostopno na: <http://www.mddsz.gov.si/nc/si/splosno/cns/novica/article/12106/5367/> (22. 7.2008),
- Nacionalne usmeritve za izboljšanje dostopnosti grajenega okolja, informacij in komunikacij za invalide (Uradni list RS, št. 113/05), dostopno na:
- http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/invalidi/aktualno_pri_zakonodaji/strategija_o_dostopnosti_slovenije/ (19. 8. 2008),
- Pravilnik o tehničnih pripomočkih (Uradni list RS, št. 41/98),
- Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 97/03 in 77/09),
- Stanovanjski zakon (Uradni list RS, št. 69/03,18/04 – ZVKSES, 47/06 – ZEN, 45/08 (ZVEtL), 57/08 (SZ – 1A), 90/09 – Odl. US, 62/10 - ZUPJS),
- Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02, 79/06 – ZZZPB-F, 46/07 – Odl. US, 103/07 – ZDR-A, 45/08 – ZArbit, 83/09 – Odl. US),
- Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (Uradni list RS, št. 41/83, 114/06 – ZUTPG, 12/07 – Odl. US),
- Zakon o graditvi objektov, Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 popr., 92/05 – ZJC-B, 93/05 – ZVMS, 111/05 – odl. US, 126/07 – ZGO-1B, 108/09 – ZGO – 1C9,
- Zakon o invalidskih organizacijah (Uradni list RS, št. 61/06),
- Zakon o javnem naročanju, Uradni list RS, št. 128/06, 16/08, 19/10 – ZJN-2B),
- Zakon o lokalni samoupravi, Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 27/08 Odl. US, 76/08, 79/09, 51/10),
- Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07),
- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 - uradno prečiščeno besedilo),
- Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 popr., 41/07 popr., 122/07 Odl. US, 61/10 – ZSVarPre in 62/10 – ZUPJS),
- Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, Uradni list RS, št. 110/06 - uradno prečiščeno besedilo, 10/08 in 62/10 – ZUPJS),
- Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika (Uradni list RS, št. 96/02),
- Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 3/07 - uradno prečiščeno besedilo in 52/10 – Odl. US);
- Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 - uradno prečiščeno besedilo)